

סעליקסאן פון רעדאקציע 15 - 18

אויף זייט 7

אויף זייט 6

Motek Gertler.

לאסען צו דער טישער ק'ס 42 לאזערע ש"ן צו בעקעמען
פראווינק-בעסט צוונגען ווערען ערלעדיגט מיט דע-2 ער פאסט.

otwarty już od dn 3 czerwca. Zgłoszenia przyjmuje „Przedszkole”
Żeromskiego № 30

Tragutta ||

ווער ס'האט זיך נישט איבערצייגט וואל פארבן און וועט זיין ענטשיקט
פון דער שטער, עסטעטישער און סאמענישער ארבייט. ס'וועט אויך
געוועזן אויף טריקען — ביליגע פרייען — פונקטליכע אויספיהרונג
סאלידע בעהאנדלונג
צענטראלע: אלטע שטאדט 7 אפיז. טעל 70-19
פיריעט: ושעראמסקי 1 טראגוטטא 11
ושעראמסקי 21, ושעראמסקי 59

פ י ל ג צו האשעז סאפעל

מיט הונגעריגע מענשן שפילט מען נישט קיין פאליטיק. מען דארף זיי געבען ארבייט און פרויט.

ממשות'דיגעס פאר הונגעריגע און קראנקע יודישע ארבייטסלאזע?
ס'איז א חוב צו רופען א פערזאנלעכע לונג פון יודישען ראטמאנער-קאלע אין פון אלע געוועלטיגע עסקנים מיט די יודישע פאבריקאנטען אום צו בע-שליסען עפעס צו טהן פאזיטיוועס פאר די יודישע ארבייטסלאזע.

דא א נייע קהלה, וואס וועט זיי פערזארגן מען געט זיי עצה צו ווענדען זיך צום 5-טעל, צום 2-טעל, צום 3-טעל א. ו. ו. צי הייסט דאס נישט א לועג לרש, צי הייסט דאס נישט חזק געמאכט פון יודישע נויט און עלענד? וואלט דען נישט געווינשענער געווען אנטשטאט אוועלכע פוילע תירוצים, צו טהן עפעס

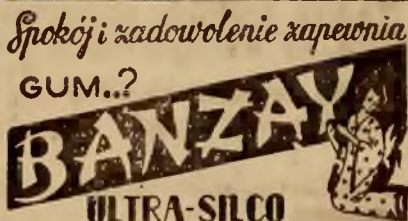
זיין קוים-שעפטשענדיגע שטימע, וועט מען באַלד, אז דאס איז א געוועזענער ארבייטער-גבור, אז ער איז שוין אנאָפּ-געדאווענטער, ער קומט מיט א צעטעלע פון ד"ר פאסטמאן, וועלכער האט איהם בעשעטיגט די רעצעפט פון דער „פא-ראדיע" פאר טופערקולאזע, אז ער איז גוט בעקליידט, ער האט געכאפט א „זענג" אויף די לונגען און ער קען מעהר נישט ארבייטען, און ווען ער וואָל אפילו יא קענען, טאר ער נישט ארבייטען. ער האט געארבייט אין א יודישע אייזען-פאבריק, אבער געמוזט די ארבייט פערלאזען, פון וואנען-זשע וואָל ער לעבען? פון וואס וואָל ער זיין פרוי און קינדער מפרנס זיין? אלץ האט זיך אויסגעלאזט, אלע שטיצעס און אלע הילף-קוועלען האבען זיך אויסגעשעפט. — מילא איך בין שוין באַלד א פערטיגער, כ'שפי מיט בלוט, כ'שפי אויס די לונגען; א „זעשטיק" קאסט צו טיער, מיין „שפיין" איז א צו-טיי-ערער ביסען, מוז איך מיך בעגעהן אבער מיט מיין פרוי און קינדער וואס טוהט מען? — רעדט דער דאזיגער קראנקער ארבייטער מיט א רעזיגנירטען טאָהן, וואס מאכט גליווערען די אדערן. אינטערעסאנט זיך אַבזושטעלען אויף א געוויסען מאמענט אויף וועלכען די יודישע ארבייטסלאזע מאכען אויפמערק-זאם, נאך די קהלה-וואהלען, איז וואו זיי געהן, ענטפערט מען זיי, אז ס'איז שוין

צו אונז אין רעדאקציע קומען טאג-טעגליך יודישע ארבייטסלאזע מיט טענות און גערעכטע טענות, פארוואס די יודישע געוועלטיגע און ראדאָם פערזאנלעכע סערעסירט זיך נישט מיט זייער ביטערן גורל, בלייבענדיג גלייכגילטיג און פא-סייז צו זייער נויט און פיין. זיי האבן שוין אנגעקלאפט אין אלע טהירען און פון ערגיץ קומט נישט קיין הילף; מען שיקט זיי פון איין ארט צום צווייטען, מ'זאגט פערשידענע תירוצים און דאס אלץ מאכט דעם איינדרוק, ווי מ'וואלט פון זיי געוואלט פאר ווערן, זיי לויפן אין מאגיסטראט, בעטען זיך רחמים: גיעט אונז ארבייט, מיר האבען הענד, מיר ווילען ארבייטן! אבער דאָרט שיקט מען זיי אָב צו דער ביוראָ פון „פא-רעדניגטווע פראצי" און דאָרט ווידער ענטפערט מען, אז ס'איז נישטאָ קיין „ווא-פאטשעבאָוואניע". אז ס'איז שוין גאר שלעכט לויפן זיי אין דער יודישער גמיינע נאך א גילדען אויף חיי שעה און אויך דאס האט די גמיינע נישט צו געבען, אין דער קהלה-קאסע בלאזט א חידל.

ווי גלגולים וואנדערן זיי ארום די יודישע ארבייטסלאזע גאנצע טעג און אומזיסט ווארטען זייערע פרויען און קינדער, אז די מענער און טאטעס ווא-לען אהיימברענגען א ברויט, כאטש א שטיקל טרוקען ברויט צו שילט א דעם נאגענדען הונגער, שטעהט פאר אונז א פאר-פאלק, מאן און ווייב און פרעגען זיך: צו וועמען געהט מען? אין דער היים ווארטן 5 קליינע קינדער אויף א פעניצעל ברויט, אבער ווי נעמט מען עס?

ביידע, מאן און ווייב, וועהן אויס ווי די מתים און האבען שוין נישט קיין צורה ווי א מענש, פון הונגער פאלט די ארימע פרוי אוועק חלשות עטליכע מאהל אין טאג.

אנגעוויינט, אַגעביטערט געהען זיי ארויס און ס'קומט אריין א יונגעראַמאן, א הויכער, א גוט-געבויער, מ'דערקענט גלייך, אז דאס איז אַנאַרבייטער, מס-תמא, א געוונטער פיזישער ארבייטער, אבער ווען מ'קוקט זיך גוט איין אין זיינע איינגעפאלענע באָקן, אין זיינע אויסגע-לאָשענע אויגען און מ'הערט זיך צו צו

ס'איז געווען לוסטיג און פרעהליך ביים בעל-הבית די מלך.

מען געט איבער וועגען אַנאַינטע-רעסאנטע געשיכטע פון א היגען יודישען הויזווייט, ביי וועמען ס'איז פאר-געקומען א חתונה אום שבועות, אין יום-טוב פון קבלת-התורה.

אויף פאטא גאס 11 האט דער שומר-הבית, דער דאָוואַרע דאָמו, חתונה געמאכט א טאכטער דעם היינטיגען יום-טוב, די חתונה איז געווען זינטאג, די צווייטע נאכט שבועות און זי איז פארגעקומען אין דער וואהלונג פון בעל-הבית ר' מלך פישמאן, מ'האט געשפילט און געזאנגט און זיך משמח געווען, ווי דער שטייגער אויף א חתונה, די מחותנים, די געסט מצד החתן און מצד הכלה האבען זיך דערנאך אביסעל צעווערטעלט, מ'זאגט אפילו, אז ס'זענען געפליגען פלעטלעך, און

אז מ'האט אפילו ארויסגערופען פאמאץ צו פעררהיגען די שמחה, אבער אין דעם אלעם איז שוין דער יודישער דעמאקראטישער בעל-הבית נישט שול-דיג, פערקעהרט, זיין כונה איז געווען א גוטע, א נאָפֿעלע; ער האט אַגעגעבן די וואהלונג זיין דאָוואַרע אויף דער חתונה פון זיין קינד און דערצו נאך אום שבועות, אין יום טוב פון מתן-תורה, אין ר' מלך מוז מען מודה זיין, האט וואויל געטראָפֿען, עפעס זמן-שמחתנו און דערצו קבלת-התורה, א יום-טוב ווען ס'איז געגעבען געוואָרען תרי"ג מצות, פון וועלכע די ערשטע איז: פרו ורבו.

אין היות די דאזיגע מצוה איז ה' אויפֿגאבען מין האנושה, איז טאָר געווען לוסטיג און פרעהליך ביים יו-דישען בעל-הבית ר' מלך.

רעוויזיאניסטן אין שוהל

בעשריינען די אסור-ציון מיט די אסור-עכו און צו בעגענדיגען, אין צו מיל-דערן דעם, אורטייל פון די צוויי צום טויט פער'טשפּעצ' יודישע יונגעלייט אברהם שיין און שלמה בן-יוסף אין ארץ-ישראל.

אניעצה טובה פאר ראדאמער יודן און געלד צו געבען צדקה.

געטוימער, אין א סך שטובען וואס פון ארויס ביינער, פלעשלעך, שטיקלעך איינען, שמאטעס א. ו. ו. זאכען וואס האבען נישט קיין ווערט פאר די הויז-מענשען, אבער ווען מ'קלייבט זיי צו נויף אין גרויסע קוואנטומס, קען דאס אלץ געמאכט ווערען צוגעלד, וואס וואָל געהן אויף פילאנטראפישע צוועקען פאר פערשידענע הילפֿס-אינסטיטוציעס, ה' שפערבער ערקלערט, אז אויפֿן דאָזיגען אַריגינעלען פלאן, האט איהם געפיהרט די שווערע מאַטעריעלע לאַגע פון די היגע יודישע פילאנטראפישע אינסטיטוציעס, וועלכע בעקומען נישט פון ערגיץ קיין סיבסידיעס, נישט פון דער גמיינע און נישט פון דער שטאָדט-פערזאנלעכע, ער איז, דעריבער געק-מען צו זיין נייער ערפינדונג, וואס דארף נישט אנריהרען קיינעם די קע-שענע און געלד וואָל פאַרט זיין, מ'וועט שאַפֿען א ספעציעלן קאמיטעט וואס וועט ארויטשיקען מענשען וואַלען די אָפּ-פאלעכען, וועלכע מ'וועט אַלגעגען אין א סקלאָד און שפּעטער סאָרטירען און פערטויפֿען, עס קענען זיך וואַלען גאנ-צע וואַגאנען, וואס וועלען ברענגען היבשע סומעס, וועלכע מ'וועט פא-נאָדערטיילען צווישן אלע הילפֿס-אינס-טיטוציעס, דער קאמיטעט וואס וועט בע-שטעהן פון פערשידענע פאַרשטעהער, וועט גלייכצייטיג האַבֿען די אויפֿזיכט איבער אלע אינסטיטוציעס.

אָס דאָס איז איז אין קורצען דער פלאן פון ה' שפערבער, וואס איז ווירקליך א נייעס פאר אונזער שטאָט.

אויף
ענגליש

איז בעלל דער טייטש א גלאק

בעלל = טהיי
די טהיי
מיט'ן גלאק

בעזיצט אלע מעלות פון דער העלס-פערזאנלעכער ענגלישער טהיי

א וואונדערבארען געשמאק, סופטעלען אראמאט

און איז דעריצו זעהר שווארזאם

נאך 8 זייטען

צוויי דער יום-טוב-האָר גיבען מיר היינט ארויס אונזער צייטונג אין א זיטען, טיזענען דעריבער נישט אריין ארטיקלען און פערשידענע נאָטיצען, אויך דער פרייע פון בית-יתומים קומט דעריבער די צווייטע זיטען.

שניצט די געזעלשע, אַרבעט.

אין געפאָהרן "אויף שמירה" אין אַ נייע קאלאניע.

פון אַ ברייטן צו ראדאמער טעמערטן.

בין איך צוריקגעפאָהרען, צוויי מיט א האלבע וואָך האָב איך נישט בעזוכט דעם טעכניקום, נאָר דאָס שפילט נישט קיין ראלע, ווייל אין די לענדער האָט זיך שוין געפיהלט דער ערב פסח. געפאָהרען בין איך אלס פרייוויליגער גאפיר, אָהן בעלוינונג, נאָר בעשפייזונג האָב איך געקריגען פון דער קאלאניע. איך האָב געמוזט פאָהרען, ווייל די לאַגע אין לאַנד האָט עס פון מיר גע- פאָרערט און איך גלויב, אז דו וואָלט אויף מיין פלאַך אויך אזוי געטוהן. "די שמירה" האָט מיר א סך געלע- רענט. "סירת צבי" ליגט אַנדערהאלבען קילאָמעטער פון ירדן און 15 קילאָמע- טער פון בית שאן אין אַ גאָנץ פוסטער פון יודען נישט בעוואוינטער סביבה. די ברייטע פלעג איך צושיקען צו אַ גאפיר אין חיפה און ער פלעגט זיי אייך אַבשיקען. איהר זאָלט זיך נישט אַג- שטימען וואו איך געפין זיך. איך האָב אייך נישט געוואָלט שרייבען, כדי נישט צו בערויבען אייער רוחיגקייט. די אַנדערע טעג פסח בין איך געווען אויף "שמירה" אין אַ נייעם פונקט "שבי ציון", וואָס ליגט צווישען חגיתא און נהריה. איך בין אַ ספעציאַליסט געוואָרען אין אַ געוויסען מין געוועהר, וואָס איך קען דיר דערפון נישט שרייבן און דעריבער האָב איך געמוזט פאָהרען זאָרג נישט פאָר מיר, ווייל איך בין פאָרויסגען און קריק נישט, וואו מאַרף נישט, דערצו בין איך נישט אַליין...

ליבע פאָטער:

דיין ברייטע האָב איך עטליכע מאל געליינט, גוט פערטראכט זיך אויף אים און ענטפער דיר. קודם כל וויל איך דיר אויפמערקזאָם מאַכען, וואָלט מיר נישט האָלטען פאר אַ היץ-קאָפּ היינע נאָרישע יונגלעך פון ראש פנה. איך בין א טייל פון אַ געזעצליכען דיסטריביוטערן קבוצ און טוה מיין חוב ווי נאָך הונדערטער יוגענטליכע אין חיפה און אַ סך טויזענטער אין גאנצען לאַנד. אַ קויל קען טרעפן דאָרט נישט בלויז אין שוץ-גרובען, נאָר אויך אין גאס און אין אויסטאָ. דו פערלאָנגסט אַ תשובה ווי קום איך וואָרפן דאָס לערנען און פאָהרען אין סירת צבי אין אַזאַ געפיהלליכען פונקט, וועל איך דיר דערקלערן. זייענדיג אַנדערהאלבען יאָהר אין לאַנד, האָב איך דערפילט די נויטיגקייט און דעם חוב, אַנטוויקעלענען אים שוין פון ישוב. די גאנצע צייט איז מיר געלעגען אויפן האַרצען אַ שווערער דרוק, אַ מין אינערליכער דראַנג, אַז איך מוז זיך בערעכטיגען, אפשר פער- שטעהסטו, וואָס איך מוין. דאָס לעבען אין חיפה, דאָס מאַנאָטאָנע לערנען האָט מיר נישט בעפרידיגט, דאָס זאָל נישט הייסען, אַז איך בין נישט צופרי- דען פון לערנען. פערקערט, איך בין צופרידען און צייכען זיך אויס אויך אין מיניע ארבייטען. אָבער אין מיר האָט געברויזט א אומרוה, וועלכער איז צייטגעווייזע בעמערקבאר געווען אויך ביי דיר אין געוויסע פאלען. מיר איז שווער געוואָרן די ראלע פון אַ סטאַטיסט און איך האָב געטהען דאָס, וואָס איך האָט געדאַרפט טוהן. איך בין געקומען פון שמירה גע- זונט און גאָנץ אין גוף און אין גייסט. ס'איז מיר שווער דיר אויסשרייבען וואָס דער חודש האָט מיר געגעבען. איך האָלט פאָר אַ גרויסען זכות פאר זיך וואָס איך בין געווען אַן סירת צבי, און די טעגט אויך טאַטאַצירענעדערמיט. איצט איז געענדיגט די "שמירה" און צוריק צום לערנען.

אין וואס ווייטער? (מאָטורע - רעפּלעקסען)

עס האָבען זיך שוין פערענדיגט די מאָטורע-עגזאמענס. ראָדאָס איז בעריי- כערט געוואָרען מיט נייע עטליכע צענ- דליג מאָטוריסטען. ווען איך האָב געזעהן זייערע פריידיג-צושמיכעלעטע פנימער און צופרידענע דערפון, וואָס זייער ארבייט איז נישט געגאנגען לאיבד - האָט זיך פון מיין האַרץ אַרויסגעריסען אַ טיפער זיפּ. איך האָב זיך פערטראכט איבער דער גרויסער ענטווישונג, וואָס עס דערוואָרט זיי באַלד ביים שטעלען דעם ערשטען טריט אויף זייער נייעם לעבענס-וועג.

— וואָס, אייגענטליך, גיט איצט די מאָטורע דעם יודישען יוגענטליכען? — וועלכע מעגליכקייטען עפענט זי פאר איהם?

— צי איז די מאָטורע פאָרן יוד, פונקט ווי פאָר אַנדערע, דער אָנהויב פון אַ לעבענס-קאריערע?

— די טראַגישע לאַגע פון דער מער- הייט ראַדאמער מאָטוריסטען גיט דע- רויף אַ בעלערענדיגע תשובה:

— כמעט קיין איינער פון זיי קען זיך וועלכע שטענדיג נישט אויסהאַלטען. דער יודישער מאָטוריסט, וואָס וויל היינט אַנקומען אין אַוניווערזיטעט, טרעפט זיך גלייך אָן מיט דער "געלער- לאַטע", באַלד ווי ער פילט אויס דעם ערשטען סטאַטיסטישען פראַגע-בויגען. דאָס איז דער אָנהויב פונם וועג, וואָס פיהרט צו דער באַנק-געטאָ.

און וואָס שטודירט מען?

— אויף יורי הערשט פאַקטיש אַ „נומערס נולדוס" פאַר יודישע סטו- דענטען; אין פערגאנגענעם יאָהר זענען אויף 1000 סטודענטען אָנגענומען גע- וואָרען 11 יודען. און איצט קומט צו דער נייער געזעץ וועגען דער אַדוואַ- קאַטור, וועמענס סטענדענץ איז אַ גאָנץ בולשע, אזוי, אַז עס פאַלט פאמת אַב דער חשק צו שטודירען רעכט.

דער צוטריט אויפן מעדיצינישען פאַקולטעט איז פאַר יודען פערשלאָסען אויף 7 שלעסער און וועגען די מעג- ליכקייטען צו שטודירען פאַרמאַציע אָדער דענטיסטיק קען מען בלויז הלומען.

אין קעלץ איז פאַרנעמט אַ ציוואמען- פאָהר פון די גמילת - חסדים קאסעס פון קעלצער וואיפּוואדזשטווא.

דער ציוואמעןפאָהר איז גערופען גע- געווארען וועגען אַרומרעדען דעם אופן פון צופאַסען די גמילת-חסדים קאסעס צו די ספעציעלע נויטען פון דער יודישער געזעלשאַפֿט אין דער איצטיגער ביטע- רער צייט.

מזל דעם „דזשיאניס" (צ.ק.ב.) האָבען אין ציוואמעןפאָהר זיך באטייליגט די ה"ה: טאראשטשאנסקי, רינגעלבוים און רעד. העלפאנס.

צום ציוואמעןפאָהר זענען געקומען קרוב 60 דעלעגאטן פון עטליכע פערציג שטעט און שטעטלעך פון קעלצער וואיע- וואדזשטווא.

אין פּרעזידיום זענען געוועהלט געווארען די ה"ה: מ קאן (קליק), וואראן (יענדויעוו), דיאמענט (ראדאס), אייבעשיק (יענדויעוו), פירדמאן (פערדזשאש), פלו- טשעניק (כמיעליניק), בארענשטיין (כענ- טשין) און אלס סעקרעטאר, ראזענבערג (אסטראוויץ).

נאך אַ רעסעראס פון ה' טאראשטשאנסקי.

מג. ר. מ.

ציוואמעןפאָהר פון די גמילת-חסדים- קאסעס: קעלצער וואיפּוואדזשטווא

סקי, האט זיך אַנטוויקעלט אַ דיסקוסע- אין וועלכער ס'האטען זיך באטייליגט כמעט אלע דעלעגאטען.

די דעלעגאטען האָבען גלייכצייטיג אַפ- געגעבען באריכטען פון זייערע שטעט און שטעטלעך, אַ דאנס וואס מ'האט זיך דערוואפט וועגען דער גרויסער, ממש איינפליכער גויס, וואס ס'הערשט לעצ- טענס אויף דער יודישער פראווינק. די דעלעגאטען האָבען דערצעהלט וועגען דעם כמעט פולשטענדיגן עקאנאמישן רואן פון דער יודישער באפעלקערונג אויף דער פראווינק.

די דעלעגאטען האָבען געזעסען די פאראשטשאנסקי צו אסיגנירען דרינגענדע געלד - מיטלען פאר זייערע גמילת-חסדים קאסעס, צו וועלכע ס'זענען איצט געוואנדען די אויגען פון צענדליגער טויזענטער יודען אויף דער פראווינק.

די טאראשטשאנסקי האט געזעסערט די דעלעגאטען און זיי פארוויכערט, אז ס'וועט אלץ געטוהן ווערען, בכדי צו רא- טעווען די אומגליקליכע פראווינקער יו- דען פון אונטערגאנג.

באהן = דירעקציע זאל נישט איבערגעטראָגען ווערען קיין כעלם.

אזוי, אויב כעלם שטיצט זיך אויף די ידיעות פון דער ראדאמער פרעסע, דאָרף זי נישט זיין אזוי בעזאָרגט, מחמת די זעלבע ידיעות זענען שפעטער אָנגערופען געוואָרן און דער מחבר פון זיי האָט בפירוש ערקלערט, אז ער איז אריינגעפירט געוואָרן אין א טעות. די ראדאמער פרעסע האָט בכלל נישט דערמאָנט וועגען דעם, אַז ראדאָס זאָל דעקען אַ גרויסע סומע פון די קאַסטען, וואָס מ'האָט אויסגעגעבן אין כעלם. זי האָט בלויז געשריבען וועגען אַ קאַפּ- פערענץ אין דער ראדאמער באַהן-די- רעקציע מיט דער בעטייליגונג פון קאַ- מוניקאציע-מיניסטער, אויף וועלכער ס'האָט געזאָלט פאַלען אזא בעשלוס, נישט אוועקצופיהרען פון דאָנען די דירעקציע, אַ קאָנפערענץ איז טאקע געווען, אָבער ראדאָס-כעלם איז נישט געשטאנען אויפן טאַג-אַרדנאָג. אפשר מיינט כעלם מיט די פערשפרייטע עק- שנות דיגא קלאנען די פרעסע פון אַנדערע שטעט-דאָן איז עס פאַר אונז אויך אַ נייעס.

די כעלצער פרעסע שרייבט: די פרעסע האט פאַרשפרייט עקשנות- דיגעקלאנגען, אז די ראדאמער באהן-די- רעקציע זאל נישט איבערגעטראָגען ווע- רען קיין כעלם, די בנינים זאלען יא אויפגעפערטיגט ווערען און זאלען פאַר- ווענדעט ווערן אויף גאנץ אַנדערע, ביז איצט נישט בעוואוסטע, ציוועקען.

ס'איז דא א סברה, אז ראדאָס אליין האט דאס געפועלט, נישט וועלענדיג בלייבען וואינירט ווען די דירעקציע זאל ווירקליך אוועק, ראדאָס זאל אפ- לו זיין גרייס צו דעקען א גרויסע סומע פון די קאסטען - וואס מען האט אים- געגעבען אין כעלם.

כעלם נעמט עס אָן פאַר ערנסט, אַז די ראדאמער באַהן-דירעקציע בלייבט דאָ ביי אונז, אויף זוי ווייט, אַז ראָ- דאָס זאל אפילו זיין גרייט צוגעבען כעלם א געוויסע ענטשעדיגונג פאַר די קאסטען, וואָס זי האָט געמאַכט בכדי איבערצוטראָגען אַהין די דירעקציע. ביי כעלם איז עס ערנסט, אָבער מיר דאָ זענען נאָך נישט זיכער, אַז ס'איז

אזוי ווי א שור שנגח את הפרה האט א מענטש געשטיסן אניאשה הרה

דער מענטש האט געהאט שוין איינמאהל גליק: ס'איז געבוירן געווארען א לעבעדיג קינד, ד"ר ניימאן האט ארויסגעגעבן א גוטע טעקסטורטיזע און דער פראקודאר האט זיך אבערזאגט צו בעשולדיגטן.

פרידמאן האט בעקומען האט גארנישט צוהיין דערמיט, וואס זי האט געבוירען פאר דער צייט. צוליב דער גינסטיג-אויסגעפאלענע עקספערטיזע און מחמת די ערקלערונג-גען פון די עדות, וועלכע האבען ענ-טאסטעט די בעשולדיגטע, האט דער פראקודאר זיך אבערזאגט אונטערזעהאל-טען זיין בעשולדיגונג.

נאך דער פערטיידיגונג-רעדע פון אדו. שטיינער האט דאס געריכט דעם פראצעס אנולירט.

חיץ אברהם אייזענמאן איז אויך געשטאנען פאר'ן געריכט די שרי שרה שארקמאן, בעשולדיגט אין דעם, אז זי האט זיך געווארפען בשעת מעשה, אויך דער פרוי פרידמאן און זי געשטיקט ביים האלץ.

דער פראצעס איז פארגעקומען אין קרייז-געריכט, וועלכער האט ארויסגע-רופען אלס עקספערט דעם היגען גינע-קאלאג ד"ר ניימאן, וועלכער האט אויפ-געוויזען, אז דער זעץ, וואס פרוי

צו בלימע רויזע פרידמאן אויף טאט-רא-קראקאוסקא איז געקומען איהר ברויזער שמואל לייפערמאן, וועלכער האט איהר געהאלפען צעהאקען א ביסעל האלץ. גראד האט ליפערמאנען דערוועהן אויפ'ן הויף דער בעל הבית פון הויז, אברהם אייזענמאן, און צווישען ביידע איז ארויס א קריג. אייזענמאן האט געהאט א חשובן מיט לייפערמאנען דערפאר, וואס דער לעצטער האט איהם געמאכט אן „אפיניע" פון א ליכטוואז און דעריבער האט ער איהם געוואלט פערציגען פון הויף. לייפערמאן האט זיך נישט געלאזט פערטריבען און מ'האט זיך אנגעהויבען געגענווייטיג צו זיידעלען. ס'האט געדראהט מיט אויסברע-כען א געשלעג און דא האט זיך אריינגעמישט די פרוי פרידמאן, וועלכע האט געוואלט פערטיידיגען איהר ברוי-דער לייפערמאן. דער אויפגערגעטער אייזענמאן האט דאן א קאפ-געטוהן דער פרוי פרידמאן. און אזוי ווי יענע איז געווען אין אנדערע איממענענדען, האט זי בעקומען א בלוט-שטורץ און זי האט געבוירען דאס קינד פאר דער צייט. דאס קינד איז געבליבען לעבען.

יום = טוב'דיגע „פזשיגאדעס".

זענען אנטלאפען, איז ער אחשק צו א באנק, וואס איז געווען בעזעצט מיט יודען און געפאדערט מיט'אל זיך אויפ-שטעלען און איהם לאזען זיך אוועקזע-צען. גראד האט ער זיך געווענדעט צום יודישען יונגערמאן פינקלער, וועל-כער פאר נישט וועלען אזוי גיך ער-פילען זיין רצון, האט בעקומען א זעץ. פינקלער האט זיך פערטיידיקט און צוריק דערלאנגט. באלד האבען זיך געיאזעט א ו י י ה הילף קאלענעס פון ערשטען צד און אין די הענד פון דעם, וואס האט אזוי „געפראג-ניעט" נאך „רוה" האט א בליאסק געטוהן א מעסער, אויסגעשטעלט צו פינקלער'ן צווישען די יודען אויף דער וועלכער אלע-יע איז געווארען א מהומה און א געלויף-בעת וועלכע ס'איז אויך געלונגען פינק-לער'ן נעלם צו יוערען. ער איז געפאלען אנטלויפענדיג, ווייל ערמער האט איהם אונטערגעשטעלט א פיס. ער איז אבער גיצל געווארען פון א מעסער, ווייל יענער האט געשטילט זיין נקמה, זעהענדיג, ווי ער פאלט און צוקלאפט זיך.

מיט אונזערע יודען איז א מארנע זאך. ביי וואס - עפעס ווערט צווישען זיי א מהומה און דאך נעהן זיי אין בארסען אין אווענד. האט מען מורא - זיצט מען אין דער היים.

בכלל איז געוויינלעך היינט נישט צו שפאצירען אין די אווענדען אין בארסען.

צו-גאט-געקומענער מאטאציקל איבער-פאהרן דאס 12-יעהריג מיידל, ח. קראנדעל א קינד פון א יודישען טרענער, וואס איז פערזינדעט געווארן אין א פיס. מ'האט דעם מאטאציקליסט פעהאלטען און אפגעפירט אין פאליציי-קאמיסאריאט.

ביז מ'האט נישט געוויסט, ווער ס'איז דער איבערגעפארהענער, האט דער גאנצער פערזאנלעכער עולם שארף געטאדעלט דעם מאטאציקליסט און פראטעסטירענדיג געגן זיין חילודען געלויף, געפאדערט אים צו בעשטראפען.

ווען ס'האט זיך אבער בעחזיען דער יודישער טרענער, וועלכער האט געטראגען זיין קינד אויף דער האנד, וואס האט נישט געקענט געהן צוליב'ן קלאפ אין פיס, האבען שוין מאנכע אנדערש געזאגט, אז מ'דארף אכטונג טוהן און זעהן ווי מ'געהט, כדי אויסצומיידען אועלכע פארפאלען...

אין זעלבען טאג, אדענד-צו, האבען טייל יודישע שפאצירענדע אין נייעם גארטען געפיהלט א „עונג יום טוב". אויף דער דריטער אלעע האט זיך שפאצירט א נישט-יודישער יונגערמאן, וואס האט געטיילט „שבת-אויבס" יודי-שע מיידלעך. ער האט אלע מאהל גע-טוהן אגאנדערע א „גלעט" סתם אזוי אויס „ליבשאפט". און ווען די מיידלעך

אין די חג-טעג איז צו בעמערקען טאקסובקעס און מאטאציקלען ביים רעסטאראן פון וועזשביצקי. מענשען, וואס זענען דורשטיג נאך עמאציעס האבן א בעזונדער פערזענליכען צו קו-מען פון דער פרעמד מיט א טאקסי, אדער אויף א מאטאציקל, קיין ראדאס עסען מיטאג ביי וועזשביצקי, וועלכער ש'מ'ט מיט זיין גוטע קיך אויף הייט ארום. זונטאג, שבעות, ווען ס'איז צו-גלייך אויסגעפאלען דער קריסטליכער גרינער יום-טוב, האט אזא פרעמדער

„ביי פערמאכטע טהירען".

ס'איז פאראויסצוזעהן, אז דאס טע-אטער וועט צאהלרייך בעזוכט ווערען און עס וועלען קומען די אלע, וואס ערווארטען א באמת קינסטלערישע פארטעלונג.

זיגמונט טורקאו, וועלכער ווערט אומעטום הויך אפגעשטאצט, פערדינט אויך ביי אונז אויף א ווארימען קבלת-פנים, וואס קען זיך אויסדריקען אין דעם, ווען דאס טעאטער וועט זיין אי-בערפולט, פון אלע שיכטען, וואו די יודישע קולטור דרינגט נאך אריין, אנהויבענדיג פון יודישען ארבייטס-מענש, ביזן יודישען אינטעליגענט.

די ידיעה, אז היינט טרעט-אויף ביי אונז דער בערימטער דראמאטישער שוישפילער זיגמונט טורקאו, האט ארויסגערופען גרויס אויפזעהן אין אלע קרייזען, ביי וועלכע דער גרויסער קינסטלער איז אזוי בעליבט און זיך קונה שם געווען מיט זיינע וואונדער-בארע קעאציעס.

זיגמונט טורקאו קומט פון א ריהמ-פולען טורנע איבער אמעריקא, אפריקא און עגיפטען. ער וועט היינט ערשיינען אין טעאטער אין א פרעכטיגער קע-אציע פון דער אינטערעסאנטער טעא-טער, פיעסע „ביי פערמאכטע טהירען".

אק = ווי = זי = טאר = קעם

ווידער א חלום מים א מאך.

און אפילו אין די נאטיץ - ביכלעך פון די שדכנים אויך נישט. פאדאס איז ער שוין היינט „פאפולער" און מסתמא וועט ער א גוטען שידוך טוהן. אבער וואס קומט אונז ארויס דערפון? מאמע אפשר וואלטט אונז אויך געמאכט פאר רעדאקטארקעס?

ביים דאזיגען געשפרעך האבען די טעכטער געלאזט פאלען נאך שארפע-רייד, מאהנענדיג הייבערישע גערעכטיג-קייט, אויף אזוי הייט, אז דער ברודער דער „רעדאקטאר", האט געווארפען די הענטשקע און געדראהט ארויסצוטערען אין זיין צאטניג מיט א לייד-ארטיקעל מיט'ן קאפ: „די האצמאך-תקופה, וועל-כעס בעוועגט זיך אין די בעוועגונג פון דער ווילקירליכער פרויען-עמאנסיפאצ-יע אין ליכט פון די היסטאריאגאזישע ראדאמער געשיכטע-פארשונגען, שטרי-כען און בעמערקונגען".

למען האמת דארף מען צוגעבען, אז די „ליטערארישע" מאמע, האט זיך זעהר שטארק דערשראקען, דערהערענ-דיג דעם לאנגען, קלאממעטערדיגען קאפ פון ווהנ'ס אנגעקלינגטען ארטיקעל. זי האט איהם טיעף אריינגעקוקט אין די אויגען און שטיל אפגעוויפצט, פון

שאלטענע שדכנים, וואס האבען גענומן קעהרען וועלען און פערשאטען דעם נייעם „רעדאקטאר" מיט שידוכים פון דער גאנצער וועלט און פון פשיטיק אויך. דערוועהן דאס געלויף פון די שדכנים, האבען די שוועסטערן לכתחילה געטראכט, אז דאס מיינט מען זיי. אבער דערהערענדיק, אז די שדכנים הייסען זיך מעלדען נאך צום „רעדאק-טאר", האבען די שוועסטערן אנגעהויבן איינער צו דער צווייטער ברודענדיג צו פינטלען מיט די אויגען און צווישען זיך אפגעמאכט אויפצוהויבען א פרא-טעסט געגן זייער אייגענער מאמע. הלמאי זי האט אוועקגעגעבען דעם ווהן די גאנצע בכורה און אין זיי נע-בעך פעררגעסען.

מאמע - האבען זיי געטענה'ט - דעם ווהן האסטו שוין בעווארגט. האט איהם געמאכט פאר א רעדאקטאר, און די וועלט איז מרעיש עולמות מיט איהם. ביז איצט איז ער קיינעם נישט געלעגען אין קאפ

נישט יעדער איינער האט א זכיה, אז א מלאך זאל איהם קימען צום חלום. אמאל פלעגט עס טרעפען מיט רביים, צדיקים און נשים צדקניות. איז דערי-בער א מערקווירדיקע געשיכטע וואס דער מלאך, דער בעל החלומות, פאלט אריין פונקט ווי א לאטעריע - צעטעל, שוין צום צווייטען מאהל קיין ראדאס. און ווי מען שמועסט האט ער אויך דאס צווייטע מאהל אפגעשטאט א ווי-זיט דער „רעדאקטארישער" מאמע. דאס מאהל איז עס געשעהן ביי אן-דערע אומשטענדען, נאכדעם ווי ס'איז צוגעקומען א פרישער „מיטגליד" אין דער 7-טער מלוכה און ס'איז געפייערט געווארען דער גראנדיזענער קאראנאציע-אקט פון האצמאך דעם רעדאקטאר, איז אויסגעבראכען ביי די מאמע אין שטוב ממש א פאלאק-רעוואלוציע, א הייבערי-סע מלחמה וועט מען דאס אנהויבען. און צוליב וואס מיינט איהר איז צו דעם געקומען טאקע צוליב די פער-

האט רחמנות!

גוט הארציגע מענטשן ווערען געבעטן רחמנות צו האבען אויף דעם יודישען ארבייטער בנימין רעידלער פון סלא-וואצקי 104. ער איז שווער קראנק אויף שווינדל און איז אומפאגלייך צו אר-בייט. ער געפינט זיך מיט א פרוי און צוויי קינדער אין א גרויסע נויט. העלפט די אומגליקליכע פאמיליע און לאזט איר נישט אויסגעהן פון הונגער.

אויסצייכנונג'ס-עגזאמטן אין דער מוזיק - שולע א. נ. מאנישקא.

די לייטונג פון דער שולע מעלדעט אונז, אז זונטאג דעם 12. מ. 5. 3. מ. קומט פאר אין אייגענעם לאקאל קאפער-ניקא 3. דער יעהרליכער פאסיס פון די שילער פון דער אויבערדערמאנטער מו-זיק - שולע.

עפ נעמען אנטויל די שילער פון סידעל-קלאס, פארטעיאן און קאמעראל-מוזיק פאזי ווערט צו צעמערקען, אז זינט א קורצער צייט איז דאס שוין דער דריי-טער פאסיס. העלכער בעווייזט אויף די פארשריט פון די שילער פון פראפ. גיסער.

אקופאציע-שטרייך אין „גענויבנקע“ פון יאהאן קאהן.

פון פראפ. פטראיי פון האנדעל און ביורא-אנגעשטעלטע אין פוילען, אפטיילונג אין ראדאם ווימאדא 10.

פריער דערמאנטע צוויי רעדאקטע, נישט צוגעלאזט געהאָרן צו דער ארבייט. די פאבריקס-דעלעגאציע האט זיך הענגען דעם ענין גלייך געווענעט צו דער דירעקציע. פארלאנגענדיג זי זאל צוריקציען די רעדאקציע. די דירעקציע האט אבער אָנגענומען, אז זי נעמט נישט אויף קיין שום דעלעגאציעס בכלל, און, אז אינדיזידועל קען זי מעלדן יעדן איינעם, אז די רעדאקציעס וועלן נישט צוריקגעצויגען ווערן, און, אז מ'זעט אויך אויף הייטער רעדאקציע. דער ענטפער פון דער דירעקציע האט ארויסגערופען א פארשטענדליכע פארביטערונג ביי אלע אָנגעשטעלטע, אויפן אַרט באַשלאָסען צו דערקלערען אַנאַקאָפּאציע-שטרייך, זייענדיג דעם דירט צו קעמפן פאַר זייערע גערעכטע פאַדערונגען. ג-1.

ווייל מ'האט איהם נישט געבעטן אויף דער חתונה. האט ער אנגעמאכט א שריפה.

פאַליציאַנט שימאנסקי האָבען גאָר שטאַרק בעלעסטיגט די בעשולדיגטע. לויט די עדות, האָט נאָטשינסקי געזאָלט אויס-פיהרען זעלבסטמאָרד, אַריינצופאַרענדליג זיך אין פייער אריין. דאָס געריכט האָט פעראורטיילט יו-זעף נאָטשינסקי אויף 4 יאָהר חפיסה, דאָגעבן פעליקס יעזשיעראָווסקי איז צוליב מאַנגעל אין בעווייזען גענצליך בעפרייט געוואָרען. אַר.

ביידע האנדווערקער-ארגאניזאציעס זאלען זיך צוריק פעראייניגען.

פּרנסים אין דער פאַרם פון שאַפּען איין קהילה-פראָקציע און באַלד דערנאָך זאָל נאָכקומען א שולס אויפן גאַנצען פראָנט, ביז א צונויפגינג פון ביידע אָרגאַני-זאציעס אויף רחיינסקאָו און וויטאָלדא 10, אין איין האַנדווערקער-קערפערשאַפּט. הלחא, מיר פון אונזער זייט זענען מסכים.

געסט זאָלען פערברענט ווערן. יענע האָבען דאָך בעווייזען די טהיר באַלד צו עפענען.

ביידע חברה-לייט: נאָטשינסקי און יעזשיעראָווסקי זענען אַרעסטירט גע-וואָרן און עהערנעכטען מיטחאָך גע-שטעלט געוואָרן פאַרן ראדאָמער קרייז-געריכט.

ס'זענען פערהערט געוואָרען 12 עדות, צווישען העלכע פרוי פאַשניאַק און דער

א מעשה שהיה בשני יומעם. איינער הייסט פאַשניאַק און דער צווייטער נאָטשינסקי. ביידע זענען שכ-נים און וואָהנען אין ביאָלאָבאָשעג. דער צווייטער, ס'הייסט יוזעף נאָטשינסקי האָט זיך געפּוצט צו וואָנדע, די טאָכטער פון יוזעף פאַשניאַק. פאַשניאַק איז אַבער דער שידוך נישט אָנגעשטאַנען און ער האָט אויסגעגעבען זיין טאָכטער פאַר אַ צווייטען. אויף דער חתונה האָט ער אַפילו נישט געבעטען וואָנדעס ערשטען חתן, נאָטשינסקי, וועלכער איז געווען ביי איהם אַ בן - בית. נאָטשינסקי האָט די מעשה זעהר פערדראָסען. ער האָט זיך געפיהלט בעלידיגט און דאָך איז ער אין טאָג פון וואָנדעס חתונה אַחעק צו זיין קאַלעגע, פעליקס יעזשיעראָווסקי און מיט איהם געגאַנגען אויף דער חתונה-פערזיילונג, צו די פאַשניאַק'ס נישט געבעטענערהייט.

יוזעף נאָטשינסקי האָט מיטגענומען אויף אַ „נויט-פאַל“ אַ לאַנגען קייזער-מעסער און אויף דער חתונה כסדר פראָוואַצירט צו אַ געשלעג. דער מחו-הן פאַשניאַק, וועלכערדיג מיט וואָס די אומגעבעטענע געסט שמעקען און צו וואָס זיי ציעלען, און וועלכערדיג אויס-מידען אַ בלוטיגע אַחאָנטורע, האָט זיי ארויסגעלאָגט פון זיין וואָהנונג. נאָטשינסקי האָט דאָן אויסגעהאַקט די שוויבען און צוזאַמען מיט זיין חבר גע-וואָלט אַרויסבעקומען פאַשניאַק'ן, מיט וועלכען זיי האָבען זיך געוואָלט אַב-רעכענען.

זען דאָס איז נישט געלונגען האָט נאָטשינסקי אָנגעהויבען שרייען צו פאַשניאַק: „קום אַרויס, אויב נישט וועט מען דיר פון דאָרט, אַרויסקוועשן“ (פערברענען). אין עטליכע מינוט אַרום איז טאַקע אויסגעבראָכען אַ שריפה און די גאַנצע כאַ-לופע איז פערברענט געוואָרען. נאָטשינסקי האָט פריהער געשלאָסען די טהיר פון די וואָהנונג, בכדי די חתונה-

דינסטאָג דעם 7-טען ד. מ. איז אין דער היגער גענטובקע-פאַבריק, אויסגע-בראַכען אַנאַקאָפּאציע-שטרייך, וועלכער נעמט אַרום 22 ביורא און פאַבריקס-אָנגעשטעלטע.

די סיבות פון שטרייך זענען פאַל-גענדע: אַ לענגערע צייט שוין, הי די פאַבריקס-דירעקציע פיהרט אַ דורך אַ סיסטעמא-טישע רעדאקציע פון אָנגעשטעלטען-פערסאָנאַל, אָנגעשטעלטע, וועלכע האָ-בען אָנגעאַרבייט פיעל יאָהרען אין פאַבריק, ווערען אָהן שום מאַטיחען בעווייטגט פון דער ארבייט און זייערע ארבייט-ס-פלעצער ווערען בעזעצט דורך פרישע אייגענע מענטשען. די לעצטע

פאַר אייער ברודער זעם, רעדאָקטאָר אַנאַנסען, נעקראָלאָגען, גראַטולאַציעס וכדומה.

זען די טעכטער האָבען געפרובט פראָטעסטירען און געפרעגט וואָס איז עס פאַר אַ פאַך, הי הייסט עס און הי פאַסט פאַר זיי, גבירישע מידלעך-האַט די מאַמע זיך פערטראַכט, געקנייטשט דעם שטערען און ענדליך זיך דערמאָנט דעם מאַכ'ס ווערטער: אַק - הי - זי - טאָר-קעט און דערביי פאַטעטיש צו-געבען:

- אָווי - מיינע קינדער - האָט דער מאַלך געהייסען.

פון דעמאָלט-אָן לויפן אָס די מיד-לעך נעבען איבער דער שטאָרט און האַלטען זיך און איין פרעגן, ווער ס'איז געשטאַרבען, ווער ס'האַט חתונה געהאַט און ווער ס'האַט געבוירען אַ קינד און ווער ס'האַט... און ביי וועמען ס'האַט די הוהן אַנאָיי געלעגט.

און אויב ס'וועט אייך זען עס איז אַזא איינע בעגענונג, טאָ זייט היסטען, אַז דאָס זענען גרויסע, העלדינס, האָט שאַפּען די נייע האַצמאַך - עפאַכע פון הייבערישען מין.

מאַכט אַ חאַרע די נייע האַצמאַכניס! סאַמיר.

ווער קען זיי גלויבען? ס'איז דאָך אַנ-עלמא דשיקרא, איז דעריבער מין מלאכישע מיינונג, וואָלטס דינע טעכ-טער נישט האַלטען אין שטוב און צע-סער שיק זיי צווישן מענטשען, אפשר... (דער מלאך האָט נישט בעווייזען צו פערענדיגען זיין געדאַנק, הייל די מאַ-מע האָט אויף איהם א פערדעכטיגען בליק געוואָרען) וואָס פערשטעהסטו נישט, א זוהן א „רעדאָקטאָר“ האַסטו שוין, טאָ זאָלען די טעכטער ווערען „אקוויזיטאָר קעס“, זאָלען זיי קלויבען אַנאַנסען, אַבאַגענטען און זייער תכלית איז א פערזיכערטער, נישטאָ וואָס אַנאָמא צו בערימען זיך כע-כע אַבער, אַז מען שמועסט תכלית איז דאָך נישט שייך.

דער מלאך האָט אַ פלאַטער געטוהן און די מאַמע איז אויפגעקומען, זי האָט צונויפגעזאַמלט איהרע טעכטער און מיט אַ בעגייסטערטע שטימע האָט זי אויסגערופען:

- כ'האָב, אויך פאַר אייך האַב איך שוין אַ תכלית זאָל זיך יעדע פון אייך קויפן אַ טעקע, אַ גאַטעס, אַ בלייפ-דער און מיט די דאָזיגע מכשירים, וועט איר פון טאָרגען אַן אַרויסמאַר-שידן איבער דער שטאָרט און זאַמלען

SKROMNIE i SOLIDNIE, BEZ KRZYKU i ALARMU.
DAJEMY NAPRAWDĘ NOŻYKI
W NAJWYŻSZYM GATUNKU.

Najlepsze, najmilsze i najtańsze
prezenty dla rodziny i przyjaciół

kuchenki, żelazka
grzejniki do rurek
poduszki i inne
Do nabycia na dogodnych warunkach
w Radomskim Towarzystwie
Elektrycznym Sp. Akc. w Radomiu
ul. Traugutta 53

אבטיילונג: אספד אויף עץ אפאטאוו ווייזשניק; אינגעגאנג

וואך-שפיגל פון שטאדט = ראט

די לעצטע שטאט-ראט וויזונג האט נאכאמאל בעוועגט, אז א טהייל יודישע ראטמענער זענען נישט דערוואקסען צו זייער אויפגאבע. זיי פיהלען נישט די פערזאנלעכקייט, וואס לאסטעט אויף זיי, עס איז נאר ביי זיי א כבוד-ענין, אנהערן-אכט, מעהר נישט ווייל נאר אזוי קען מען פערשטעהן זייער אבטיילונג, זייער אבזעהענהייט אויף זיכונגען, וועלכע דעצידירען וועגען אנגעווייטאגטע יודישע פראגען.

כאראקטעריסטיש ביי גאר איז גע-וועזען דער ענטפער פון אנגעראווענע ראטמאן מראוואוסקי, וועלכער האט געשאלט פאר פרייד בעת זיין ענטפער אויף די ס. א. ס. רופען פון די יודישע ראטמענער, האט א רעקורס זאלען מיר מאכען? האט ער געשריגען - א שהיינו דארפן מיר מאכען, איינזע-הענדיג, אז ענדליך האט אויך די רע-גירונג אנערקענט אונזער פראגראם, שטרייכענדיג אפילו די מינימאלסטע סומעס לטובת יודען.

דער ציעל אונזערער חזרת אין אונזערער אויגען פערזאנלעכקייט - האט ער בעגייסטערט פערענדיגט. און א טהייל פון אונזערע אויסגע-העלטע יודישע ראטמענער האט נישט געלונגען פאר נויטיג צו קומען, צו העלפען מיט א בלויזע שטימע זייערע סוציאליסטע וועהלער, הי אויך ערמו-טיגען זייערע יודישע קאלעגען-ראטמע-נער אין זייער שווערען קאמף.

ביי אנדערע פעלקער ווערען אזעלכע שטערער געמאכט פאר פערזאנלעכקייט, אונט קענען מיר נאר עפענטליך רע-גירען, און מיר וועלען רעאגירען נישט אבשטעלענדיג זיך פאר קיין שום זאך ביי אונז וועט געלונגען צו שאפען אנטיהיליכע אטמאספערע, א-ארויף פולע בעציהונג פון אונזערע גע-וועהלטע שליחי-צבור לגבי זייערע וועהלער דאס געוויסען פון דעם טהייל ראט-מענער דערמאנט אין דעם סאט אד-האקאטען, וואס אנשטאט צו ארבייטען לטובת זייערע קליינטען אין די בע-טרעפנדע געריכטס-אינסטאנצען, אר-בייטען זיי בעסער מיט די קליינטען ביי זיך, אין די קאנצעלאריעס, דאגעגן אין געריכט רוהען זיי זיך אויס.

די פאלגען פון אזא פערטידיגונג איז שטענדיג א פאטאלע.

אונזערע אבטיילונגען האבען זייער אויס אויך צופיל געארבייט בעת'ן וואל-קאמף, צופיל ענערגיע האבען זיי גע-פטרט בעת די וואהל אקציע, אז זיי האבען זיך אויף איבערגעארבייט אין אזא מאס, דאס זיי מוזען ביי די גאנצע 5 יעהריגע קאדענץ רוהען.

אין היינטיגען שוואכען ראטמענער-צוזאמענשטעל, איז פערהאנען נאך א „אבל אנהו אשמים“ צוליב די בעקאנ-טע ענזאמעס. - נאר וועגען דעם א צווייט מאהל.

אהרן פרידעמאנל.

די לעצטע וויזונג פון שטאדט-ראט פון 2'6 איז געוועזען מעהרסטענטייל געווינדעט יודישע ענינים:

(1) רעקורס וועגען די געשטראכענע סובסידיעס פאר דער גמור'ח-קאסע און „צענטאס“.

(2) ענדערען די נעמען פון אייניגע גאסען.

ביים צוזאמענשטעלען דעם בודזשעט אויף דעם יאהר 1938 ביי צירקא 800.000 זל. איז בעשטימט געווארען צו. א. פאר דער גמור'ח-קאסע 250 זל. און פאר „צענטאס“ 600 זל.

ביידע סובסידיעס זענען דורך דער וואינעוואדשאפט געשטראכען געווארען. די יודישע ראטמענער האבען געפא-דערט דער שטאדט-ראט זאל אריינסטרא-גען א רעקורס געגען די געשטראכענע פאזיציעס און פערשטענדליך, אז זיי האבען אנגעטראפן אויף בלויז גענוער מצד די קריסטליכע ראטמענער.

נאך א לאנגע דעבאטע איז קום געלונגען צו ראטעווען מיט א מערהייט פון 1 יודישע שטימע, וועלכע איז אויס-נאמסחייזע צו די היינטיגע וויזונג יא.

געקומען (כאטש מיט א-פערשפעטיגונג) דעם פארשלאג פון די יודישע ראטמע-נער און ס'איז בעשלאסען געווארען אריינצוטרעגען דעם דערמאנטען רע-קורס.

נאכהער איז בעשלאסען געווארען צו ענדערען די נעמען פון די פאלגענדע גאסען: זאטילא אויף מיוועלסא, שער-א קא אויף בערקא-אסעלאוויטשא, און סטאדאלנא אויף דיר אדאמא מאלינ-גער.

דעם 2-טען טאג שבעות ארום 4 א וויגער נ. מ. איז פלוצלינג געשטארבן אין שוהל בעת'ן תהלים זאגען דער היגער יוד שמואל שטיינבאק.

די ארויסגערופענע דאקטוירים האבן בלויז פעסטגעשטעלט דעם טויט.

אויפ'ן חנונים-פראנט סומעלס זיך. דער אלטער חזן האט געמוזט אהעק יורם צוליב די שטארקע אפענסיווע פון זיין נייעם קאנקורענט, וועלכער האט טאקי שבעות געדאווענט אין שוהל.

דערביי ברויך מען עפענטליך טאג-לען די שעדיגער פון די יודישע א-געוועהטאגטע פראגען, די ראטמענער, וועלכע קומען נישט אויף די וויזונגען פון שטאדט-ראט.

מיר האלטען זיך פארלויפנדיג אפ פון פערשענלעכען די נעמען. ווייל מיר ווילען זיי געבען די מעגליכקייט פון רעהאביליטאציע לויט'ן אלטען יודישען כלל אין עונשין אלא איב מזהיר'ן תחילה.

דאס איז שוין דער 2 טער טראג-שער פאל, ווייל מיט א חאך צוריק איז אויס'ן זעלבן אופן פלוצלינג גע-שטארבן, געהענדיג צום דאזענען, דער היגער יודישער סוחר דוד בלומאן.

עס פרעגט זיך ווי זענען די פראפעס-יאנעל-קאלעניאלע פליכטן, צי הייסט דאס א מרובה לקהל חזן מאיז מסיב גבול?

א שדעקליכע שריפה דעם צווייטען טאג יום-טוב פערברענט געווארען 3 ספרי = תורות.

איז שוין ליידער געווען, אומזיסט, די 3 ספרי תורות זענען שוין געווען פער-ברענט אויף קויל.

ביים פרובען ראטעווען די ספרי תורות האט זיך דער רבי, ווי אויך די רביצין, שטארק אפגעבריהט.

די טרויעריגע שרפה האט פערשטערט דעם גאנצען יום און געשאפען א זעהר געדריקטע שטימונג אין שטאדט. וועגען דעם פארפאל האט מען נישט דערצעהלט דעם אסטראנאמער רבי'ן, בכדי איהם נישט מצער צו זיין, נאר דער חא"ל.

בראמער רב, וועלכער איז געקומען אלס חסיד צום רבי'ן אויף שבעות, צוזאמען מיט'ן יונגען רב האבען גע'פסק'ט, מען זאל די פערברענטע ספרי תורות צווא-מען מיט'ן אש אריבערטראגען אין שוהל און א גאנצע נאכט זאל א שומר דארט נעכטיגען ביי די נשרפים.

מערקווידיג דאס אין זעלבען הויז איז מיט 2 וואכען צוריק אויסגעבראכען א שרפה פון וועלכער ס'איז פערברענט געווארען אויף קויל א 12 יעהריג מיידעל.

דעם 2-טען טאג שבעות איז דאס יודישע אסטראנאמיע פלוצלינג אויפגע-רודערט געווארען פון א מוראדיגע שרפה, וואס איז פארגעקומען אין בית-התפילה פון אואראווער רבי'ן עפשטיין.

דער רבי האט ביי זיך אין דער היים א מנין. אין 2-טען טאג שבעות צו יזכור האט דער עולם מיטגעברענגט מיט זיך ליכט צו יזכור, די ליכט האבען געברענט אין א גרויסען בלע.

Spółdzielczy Bank Rzemieślniczy
OSTROWIEC
ul. Sienińska № 24. tel. 154

טריילע פונקטליך אינקאסט
טריילע לאנגסטערמיניגע הלוואה
דיסקאנטא אין אואנסטן
נעמען אן פקדונות
די פערזאנלעכע.

א מופת אין א דארף הינטער דאדא.

איז נאהנט אנדערע זאנען, אז דאס ווייזט אז עס דערנענטערט זיך א מלחמה, ס'זע-נען דא אויך אזעלכע, וואס נעסונען איין אין דעם א ווארונג צו אלע גאלאזע אוי צו די אונגלייביגע, וואס האבען זיך די לעצטע צייטען אין דער געגענד פון שידלאוועז, שטארק פערמעהרט, די שיד-לאוועזער קאנסעל זענען בעוויסט פון זייע-רע ראדיקאלע שטימונג און פילדען א סערען, וואו ס'זאגט זיך בעמערקט א לעבאפטע שטייגקייט פון קאמוניסטישע אגיסאטארען.

דער המון ווערט געפערט פון טאג צו טאג, דער געדראנג איז אומגעווענליך גרויס דער לייטער פון דער פאווערענע שולע.

און מיט מאסען פיס געהער, די בשורה פון דאזיגען מופת האט כמעט ארומגע-נימען די גאנצע וואינעוואדסכווא ארום דער ווינדערליכער פיגור ווערען אבע-ריכט תפילות מיט רעליגיעזע געוואנגען, א סך פרויען, אייפ'ו אנפליק פון בלוטיגען פלעק אויס'ן פנים פון דער הייליגער מו-סער, פאלען אריין אין א צושטאנד פון האלב חלשות, זיי וויינען און פאלענדיג אויף די קניה ברעכען זיי אויס אין א פאזאפאטישען שילכצען.

צווישן דער ארשינער בעפעלקערונג האבען זיך פערשפרייט פערשידענע יע-גענדעס, די אלטע לייט זאגען, אז דאס איז מרוב, אז דער סוף פון דער וועלט.

ארום, ווי עס גיבען איבער די פויליש-שע צייטונגען, שטוינענדע בעהינדע-דערונג אין דער גאנצער געגענד און ס'קומען אויך טויזענדער מענשען פון דער פרעמד אנקוקען דאס דאזיגע אויסטערלישע געשעהעניש. אויפן ארט פון גרויסען מופת איז אויך אראפגע-קומען דער ה' סטראזשטא מיעטקאוסקי, וועלכער האט פערזענליך אפסערווירט די ווינדערליכע ערשיינונג.

אלע וועגן - אזוי שרייבען די פוילישע צייטונגען - וואס פיהרען אין דערמאנטען דערפאל, זענען סוף מיט פיהרען, ראווערען

א גאנצע וואך שרייבען די פוילישע צייטונגען און אממייסט דער היגער „דאזען-דאבר" גרעסערע רעפארטא-זשען וועגען א דארף הינטער דאדא.

דאס דארף הייסט חוסטקע און גע-פינט זיך אויפ'ן שידלאוועזער שטאטע.

אין זעלבען דארף שטעהט דאס בילד פון דער הייליגער מוסער, אויך וועלכען ס'איז מיט עטליכע טעג צוריק בעמערקט געווארען א בלוטיגער פלעק אונטער'ן אויג.

דער רויטער פלעק אויפ'ן הייליגן בילד לאזט זיך נישט אפטייטשן און אפילו נישט אברייבן און דאס רופט

דאם לעבען אין פערקל.

געשפילט מיטן פיהרער פון „הפועל - המזרחי“ אין ארץ-ישראל. ה' ש. ז. שרגאי.

ספעציעל פאר'ן „ראדאמער - קעלצער לעבן“.

היסטארישע זייט איז דער הסכם ראטיפיצירט געווארן דורך די העכערע אינסטאנצן. ליידער ביזווייט איז נאך דער הסכם נישט ראטיפיצירט געווארען דורך די העכערע אינסטאנצן פון דער אגודה. איך וויל אבער גלויבען - זאגט דער חשובער גאסט - אז די אגודה וועלכע ווערען געמאכט דורך א סיי אגודה'שע פיהרער - בעזונדערס אין די מערב לענדער, וועט אויך איבער-צייגען די פוילישע פיהרערשאפט פון דער „אגודה“ נישט אבזונדערט פון די קליינע פערשטענדיגונג, וואס איז געפונען געווארען פון דער „מזרחי“ און „אגודה“ וועט טראץ דעם דער הסכם נישט ראטיפיצירט ווערן דורך די אגודה-פיהרער, וועט דאס זיין א רעליגעזער פערברעכען. ווייל דאס צושפליטערען די כוחות פון רעליגעזען יודענטום אויך אין די פראגען, אין וועלכע עס איז נישטא קיין מיינונגס-פערשידענהייטען, נאר צוליב פארטיי - אבזיעס, פער-שטארקט נאר דעם פראגנעט פון די פרייע עלעמענטן, וועלכער ווערט נאר וואס א מאהל שטארקער און שטארקער און דאס רעליגעזע יודענטום ווערט ממילא ארויסגעשטויסן פונ'ם לעבען און פערלירט די רעליגעזע השפעה, נישט בלויז אויף די יונגע, נאר אויף די אלטע. דער „מזרחי“ און „הפועל-המזרחי“ ענדיגט דעם אינטערהייט דער ה' גאסט וועלען טראץ אלעס פארטוע-צען זייערע אגסטרענגונגען פאר א פשוטותדיגע ארבייט פונם גאנצען רעלי-געזען יודענטום.

ד. בעקערמאןסטער.

פיהרער אגעהויבען טראכטען עטוואס ערנסטער וועגן א.י. עס זענען געמאכט געווארען פערשידענע פרווון וועגען בעזונדערע קאָלאָניזאציען אין „מחנה-ישראל“, וועלכע איז ליידער נישט גע-לונגען. עס איז פון זיך זעלבסט ענשטא-גען די „פועל-אגודת ישראל“, וועלכע האט נישט קיין איבעריג גוט אויג ביי די אגודה-פיהרער. דער „מזרחי“ און בעזונדערס דער „הפועל-המזרחי“ האט איינגעפונען, אז עס איז געקומען דער-כאמענט פאר א פערשיידענע רעליגעזע פראגנעט אויף פערשידענע געביטן פון אלגעמיינע פראקטישע ארבייט אין א.י. ווי א איינהייטליכע רעליגעזע ארבייטער-ארגאניזאציע, שטאטישע און דארפישע קאָלאָניזאציע, ווי אויך אויפ'ן געביט פון ישיבות אין גלות און אין א.י. און נאך אנדערע רעליגעזע פראגען. מיר האבען זיך געוואנדען צו די „אגודה-פיהרער וועגן צוזאמענערענען זיך און דורכרעדען וועגען די פערשידענע פארשלאגען, וועלכע מיר האבען פאר-געברייט. אזא צוזאמענערען איז טאקע פארגעקומען פאר פסח אין פאריז און נאך א 2-טעניקע בעראטונג איז געווא-רן גע'חתום'ט א הסכם וועגן א בשות-פות'דיגע צוזאמענארבייט פון „מזרחי“ און „אגודה“ אויף פערשידענע געביטן אין א.י. און אין הויז-לארץ. פון דער מז-

אין גאנצען עקאנאמישען לעבן אין א.י. און ווי האלט עס מיט'ן חלול-שבת אין א.י. די ארבייטערשאפט, וועלכע האט פיי-ערליך ערקלערט אויף די לעצטע דריי-צייגסטישע קאנגרעסען, אז פון זייער אייגענעם אינערליכען ווילן געפינען זיך פערסליכעס, אז עס זאל נישט ווערען געטוהן קיין שום ארבייט אין שבת, האבן די ערקלערונגען נישט געהאלטן. דאס איז אויך - געווארען בעזאהנט דורך א סיי פון דער ארבייטער-פיהרערשאפט אין א.י. וועלכע האט אויך דער לעצטער קאנפ-רענץ פון מפ"א נישטאדערס מקיים צו זיין די בעשלוסען פון קאנגרעס וועגען שמירת שבת. איך וויל דערביי איבער-שטרייכען, זאגט דער ח' גאסט, אז אין גאנץ ברייטע קרייזען פון ארבייטער-שאפט אין א.י. וועלכע געהערען צום הסתדרות קומט לעצטנס פאר א מ'י' גייסטיגע זיכע צו מען וויל געפינען צוריק דעם וועג צו דער יודישער טראדיציע, מען האט אבער נישט דעם מוטע צו זיין קאנ-סעקוענט און דעריבער וויל מען זיך בעניגענלאזן מיט פערשידענע סורא-גאטען. איך גלויב אבער, אז די וועלכע זוכן אמת'דיג וועלן נישט קאנען בלייבן שטיין אין האלב-וועג, דאס רעליגעזע יודענטום האט די פסיכאלאגישע ענדע-רונג געדארפט אויסנוצען דורך א גרוי-סע ערציערישע גייסטיגע אויפקלערונגס-ארבייט - וועלכע זאל ברענגען צום אויסדרוק - בעזונדערס די עטיש מא-ראלישע פרינציפען אין דער יודישער תורה און די פערשידענע געזעלשאפט-ליכע פראגען, דער „הפועל-המזרחי“ מיט זיין קאָלאָניזאציע ארבייט אין די פערשידענע קבוצים, וועלכע בויען זיך אויף די רעליגעזע עטיש געזעלשאפט-ליכע יסודות פון דער יודישער תורה האבען - א געוויסען איינפלוס אויף דער אלגעמיינער ארבייטערשאפט, יע-דענפאלס רופען ווי ארויס ביי פיעל א מין חשבון הנפש וועגען זייער בעזי-אונג צום יודישען דת.

און וואס הערט זיך מכות דעם הסכם פון „מזרחי“ און „אגודה“? דער נאחזן פון מזרחיסטן געדאנק, אז די וועגען צו דער יודישער גאולה פירן דורך דער מענשליכע אגסטרענג-סע ארבייט פון דעם ווידעראויפבויען פון א.י. האט מיטגעריסען די אגודה'שע מאסע, וועלכע האט געדורכט נאך א.י. עס האט דערצו מיטגעהאלפן די פער-שארפטע לאגע פון די יודען אין גלות און די עקאנאמיש-פאליטישע ערפאלגן אין א.י. אונטערן דרוק פון די אגודה-שע מאסע און פון דער אלגעמיינער פאליטישע לאגע האבען אויך די אגודה-

אויסנוצנדיג דאס וואס איז צוזאמען-האנג מיט דער פראקלאמירטער „הגלילה“ אקציע האט געוויילט אין אינזער שטאדט דער ח' ארץ-ישראל-גאסט, האבען מיר זיך צו איהם געוואנדען, וועגען א.י. סערוואו פאר דער לאקאלער צייטונג. דער גאסט איז געוועזען זעהר ליבענס-וויידיג, און אויף די געשטעלטע פראגען, אונז גענוי אינפארמירט וועגען די איצטי-גע אקטועלע פראבלעמען אין ישוב. אויף מיינ פראגע ווי אזוי פיהלט זיך ביים יעצטיגען מאמענט דער ישוב-ענט-פערט דער ח' גאסט פאלגענדעס:

— אין אלגעמיין איז דער ישוב נישט גע-ווארען ערשיטערט פון די לעצטע געשע-הנישטען, ווייל ער פיהלט זיך אלס בעל-הבית פון לאנד, און בעטראכט נאר די סעראריסטן אלס א באנדע, וועלכע ווילען ארויסנאמען דעם בעל-הבית און דער ישוב גלייבט נישט, אז עס וועט די באנדע גע-לונגען דעם בעל-הבית פון זיין הויז ארויס-צופרייבען. א פאקט איז, אז במשך פון די 2 יאהר פעראר האט קיין איין יוד נישט פערלאזט קיין שום פונקט אין א.י. אויך דער יודישער מאנש פון „הירת-צבי“ אין „הנחיתא“, איז נישט געוועזען קיין אקט פון וועלכע קאנאניזירען יודען, נאר עס איז געווען א ווידעראנטאגס-אקט געגען דעם ווילען פון פרעמדע אוועקצוגעבען פון אינז דעם גליל און עמק הירדן, דער ישוב האט זיך אויך נישט געלאזט ברעכן עקאנאמיש און ווען צוליעב דעם סעראר האט זיך אבגעשטעלט די בוי-ארבייט און פערשטארקט די ארבייטסלאזיקייט האט די יודישע ארבייטערשאפט זעלבסט (הס-תדרות) „הפועל-המזרחי“ אויפגעברענגט פון זייערע חברים געשטייערונג צוריק 100 טויזנט פונט פאר זייערע ארבייט-לאזע סאנדן אינסערוועמען פערשידענע קענסליכע ארבייטען, כדי צו לינדערען די ארבייטסלאזיקייט, אויך דער קרן-היסוד האט געקוקט א הלוואה פון 150 טויזנט פונט פון די „לויט“ - באנק אין לאנדאן, וועלכע ווערען פערקענדעט צו געבען קרעדיט אין אינדוסטריע און האנדעל אין א.י. צו שאפען ניי ארבייטס-פלעצער ווייטס אויס, אז די ענגלישע באנק האט מקהר פערטורען צום יודישען ישוב און גלויבט אין צייטפלישע נצחין מעהר ווי א סך יודען אין גלות. אינסערעסאנט איז אז אין דריי מאנאטען, פון יאנואר ביז מערץ, איז דער אימפארט פון חוץ-לארץ קיין ארץ-ישראל געווען מיט 302 טויזנט פונט ווייניגער ווי אין דריי מאנאטען פארניצט יאהר, דאס איז א רעוולוציע פון דעם געוואונטען וואס איז אריינגעדריג-גען אין יודישען ישוב, אז פכדי איבער-ציהאלטען דעם עקאנאמישען קריזיס כח מען שטיצען די תוצרת הארץ, דער ישוב איז איבערצייגט אין די קורצסטע ענדע פון קריזיס און עס פיהלט זיך שוין א אויסלעבונג. אין א.י. דער צייט ווען עס וועט קלאר ווערען די פאליטישע לאגע וואס וועט א ענדע מאכען צום אראבישען סעראר וועט זיך אויך פילן א אויפשוואונג

געפונען א יודישע דערטרונקענעם.

אין צופאלאג'ס-צושטאנד. די אויספארשונג געהט אין דער ריכטונג, פון פעסטשטעלען, צי איז דאס געהעזען א זעלבסטמאָרד, אָדער א בעסטאלישער-מאָרד און די מערדער האבען אריינגעווארפען דעם הרוג אין וואסער, בכדי צו פערווישען די שפורה.

הינטער קאזשעניץ האט מען אין דער ווייסעל געפונען דעם טויטען קערפער פון א יודישען דערטרונקענעם וועכענ'ס נאמען איז ביז איצט נישט געלונגען פעסטצושטעלען. ווי עס ווייזט זיך ארויס ליגט שוין דער קערפער אין וואסער אייניגע מאנאטען און איז איצט

יו"ט אין קעלץ.

דע פאר די הגלילה-אקציע. אויך האבען אין קעלץ געוויילט 2 שליחים פון דער אסטראזשער ישיבה וועלכע ראנגעלט זיך מיט איהר עגזיס-טענץ און געפיהרט אין דער שוהל, ווי אויך אין די בתי-מדרשים א ברייטע זאמעל-אקציע, דעם 2-טען טאג יו"ט, האט דער היגער טעאטער-עולם געהאט אן-אטראקציע אין דער גאסטראל פון זיגמונט טורקאן אנס, וועמענס אויפ-טריט איז געקרוינט געווארען מיט א רויזגען ערפאלג.

דער היינערהיגער שבועות, איז גע-שטאנען אונטערן צייכען פון דער קריטישער לאגע אויף דער יודישער גאסט. דערפאר איז דער יו"ט-פדיון גע-ווען קלאגענדיג, אביסעל צוליב דער אלגעמיינער עקאנאמישע לאגע, ווי אויך באקאנט וועמענס פאלגען קאנען זיך זעהר מערקען. אין דער שוהל האט הארציג געדא-ווענט דער חזן ה' גורניצקי, אין צו-פרידען געשטעלט די תפילים מיט די ארטיגע מעלאמאנען. אין די יו"ט-טעג איז אויך געפיהרט געווארען פראפאגאנ-

קאמוניסטישער אפעלאציע - פראצעס אין טראסא.

דעם 30-טען ה. מ. וועט דאס אפע-לאציע געריכט אין קראקא, בע-טראכטען די אפעלאציע פון דעם זייער-צייט פארגעקומענעם קאמוניסטישען פראצעס אין קעלץ, געגען די בעשול-דיקטע ציווקא, גאלדאגאן, פריי-קייפ-

נישט געוואלט גלויבען און האבען חחר בתשובה געזען און פון אפיקורסים, וואס זענען געגוש געזען. אזוי איז דארט געקומען דער סקארזשיסקער שוסטער קארליקאווסקי א שיכור'ער, וועלכער האט געלאכט פון די דאזיגער. ער האט ארויסגענומען א טיכעל פון קעשענע און געוואלט אברייבען דעם בלוטיגען פלעק אויפן פנים פון דער הייליגער מוסער, אויף וואס די גלויבי-גע האבען נישט ערלויבט, און קארליקא-ווסקי איז שפעטער פאראליירט געווארען און אויפגעהערט צו רעדען.

עס ווערט ערהארט דאס אַנקומען פון צווימערער ביסקופ אין דער קאלאניע חוסטקע.

א. נ. פון פרוס, פון ראדאם, האט ארגא-ניזירט א לאקאלע ארדנונגס-וואך, אויך די באהן-וואך האט א גרויסע קלאסאט צייט דערהאלטען די ארדנונג אין די ווא-גאנען, יעלכע זענען איבערפולט מיט פאפאלירן, יעלכע פאהרען צום גרעס-סטן סייט שטענדיג, ווייך וועגען א זיך-פלאץ קען מ'אזייל נישט חלי'ען. אין יאשטשעמב און שידלאוועץ פעהלט אויס שפייז-פראדוקטען, אין סייט גענענליכע פרייזעס האט מערסעלס וואסער פא-די פיי-רגניסעס, יעלכע קומען פון נאהנט אין זייט, אפילו פון שלעזיען און פון די בורח-קרעסען.

די בעריכטען אין די פוילישע ציי-טונגען פערנעמען היבשע ערטער, אויף צו דאליט עמירות, עס ווערט דארט דערפאלט פון צעלכע וואס האבען

ערפאלגרייכע הגלילה - אקציע.

העריג שפענדען פאר'ן דאזיגען ציווקא. Sala Teatru Polskiego. Dn. 12 czerwca jedyny, występ wiel-kiej p.t.rewii „J a r m a r k Śmiechu“ Udział biorą: Kazimierz Krukowski, Marjan Rentgen Stefania Górka i inni. Początek o godz. 830. punkt.

די פראקלאמירטע ביי אונז אין שטאט הגלילה-אקציע, ווערט געפירט זעהר ענערגיש דורך די ארטיגע צייטונגס-עסקנים, ביי דער בעטייליגונג פון מיר, שולעאנקא (ווארשא) סאדא צו האפן דאס יענע חמיל פון דער אר-טיגער באפעלקערונג, וואס האט זיך נאך נישט בעשטימט, וואס זי גע-

